

B. N. II. 130.

(XABR 0469)

h. 33, 17. Disputatio Inauguralis Juridicā

DE
REVISORIIS JUDICIIS
CUM IN GENERE TUM IN SPE-
CIE STATUUM IMPERII,

QUAM
AUSPICE DEO TER OPT. MAX.

Ex decreto & autoritate

MAGNIFICI ATQ. AMPLISSIMI FCTORUM Ordinis,
Hujus Antiquissimae & Celeberrimae Electoralis Academiae
Heidelbergensis SUB PRÆSIDIO

Viri Amplissimi, Excellentissimi ac Consultissimi

DOMINI

HENRICI COCCEJI,

ANTECESSORIS DECRETAL. PANDECTARUM & Ju-
ris Gent. Profess. Ordinarii & Regiminis Electoris

Consiliarii Gravissimi,

Domini & Fautoris sui Colendissimi,

PRO

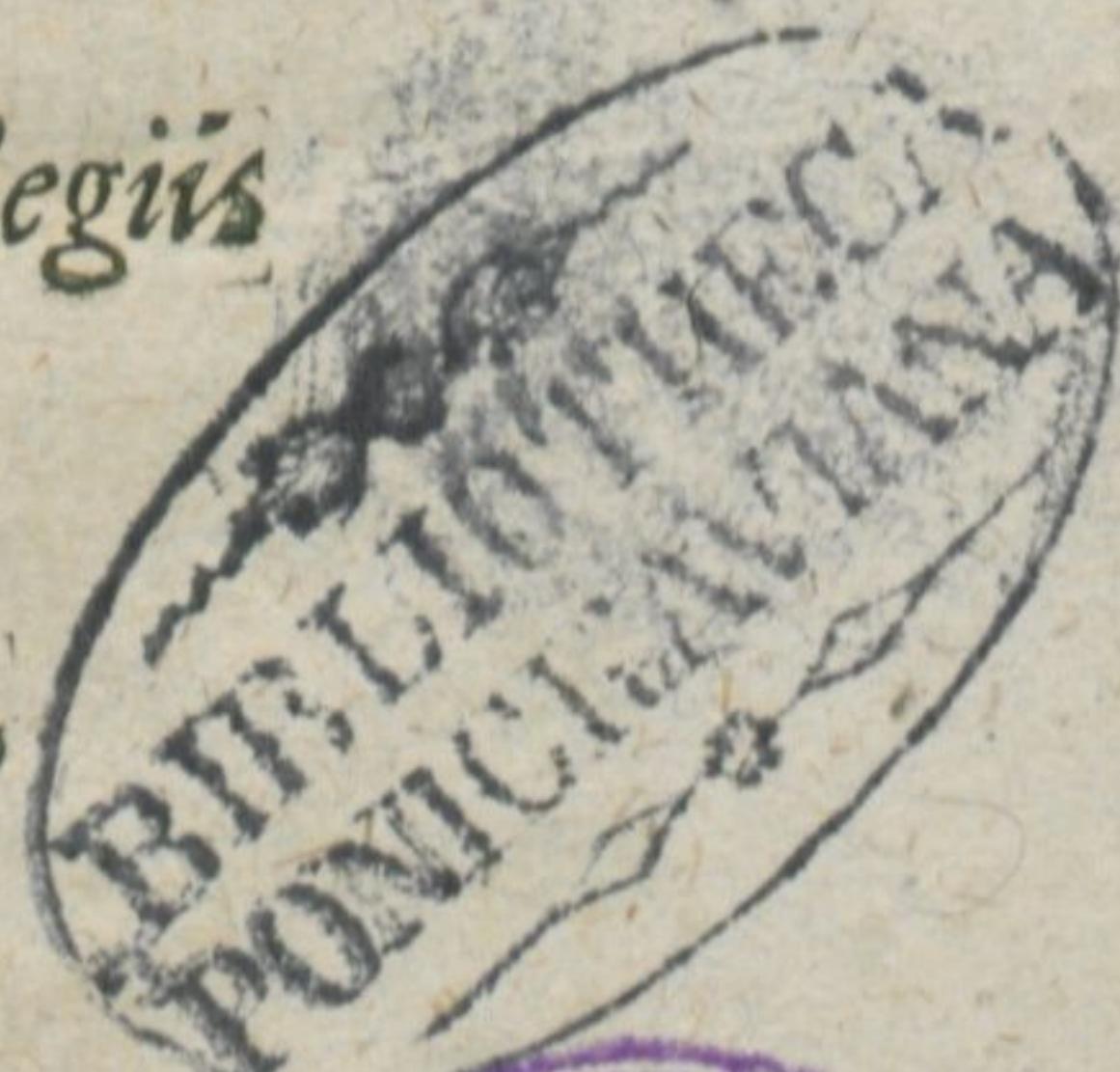
Summis in Utroq. Jure Honoribus & Privilegiis
Doctoralibus Rite capessendis

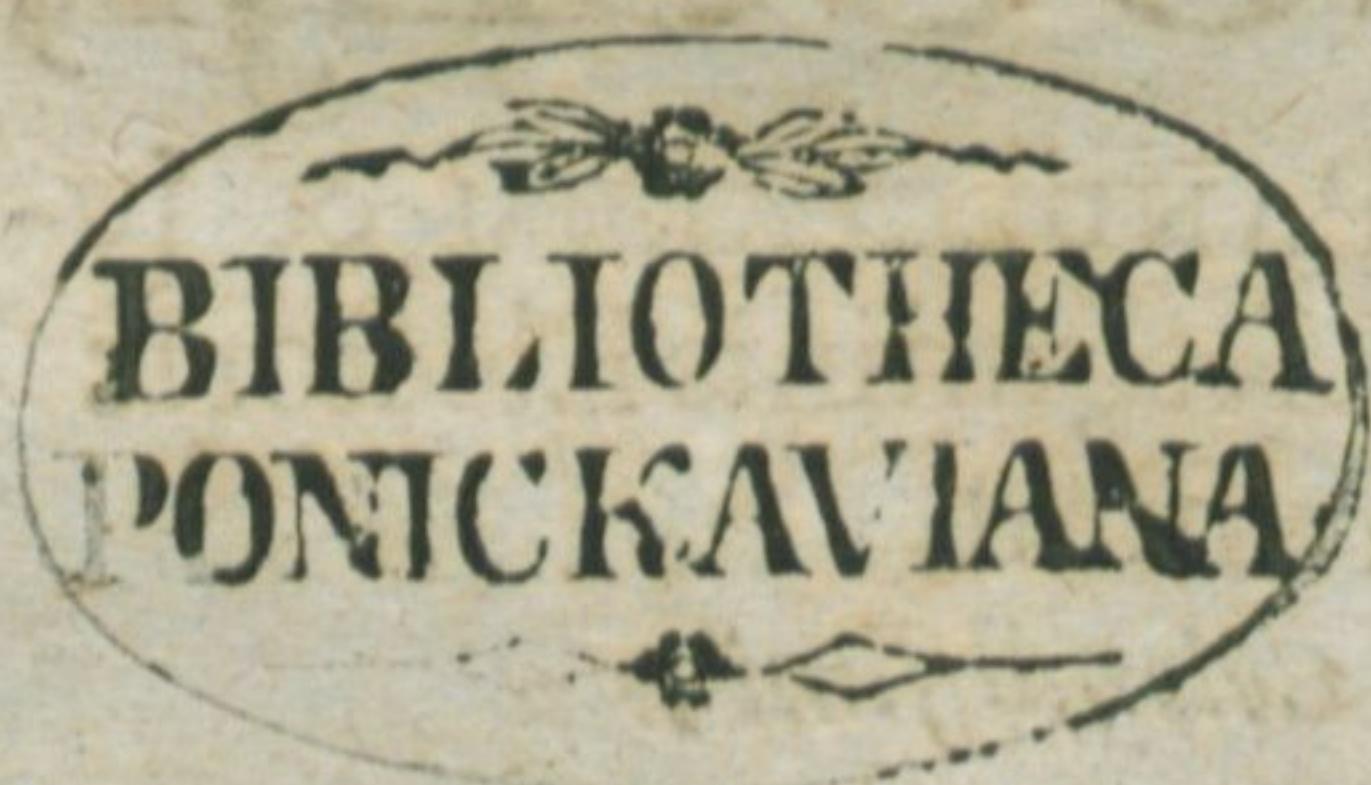
Publico & solenni Eruditorum examini subjicit

JOHAN. GEORGIUS GEBHARD,
Alsteldiâ-Hassus.

Die 28. Aug. ANNO M. DC. XXXVII.

HEIDELBERGÆ,
Apud JOH. DAVID. BERGMANNUM, Walt. her. El.
& Acad. Typogr.

THESIS I.

Apellandi usus, inquit Ulpianus *in l. i. princ. ff. de appell.* quam freqvens sit, qvamq; necessarius, ne mo est qui nesciat, qvippe cum iniqvitatem judicantium vel imperitiam corrigat. Qvæ eadem utilitas fecit, ut, licet appellatio deficiat, ejus tamen loco, ne per sententiam iniique gravatus conqueri possit, nullam sibi ad causæ suæ justitiam tuendam patere viam, aliud quandoq; remedium substitutum fuerit, nempe saluberrimum remedium Revisionis, de quo nunc pro disputatione inaugurali, & primum quidem de origine ejus, pauca differere constitui.

II. Referenda vero est Revisionum origo ad jura ac privilegia de non appellando, quæ ab initio qvidem concessa fuerunt Præfectis Prætorio *l. un. §. i. d. off. Præf. Præt.* Nam etsi exemplo eorum, qvi provocaverant, permisum esset à Præfectis Prætorio appellare, postea tamen publice sententia principali lecta, facultas illa interdicta est, ut constat ex *d.l.un.* Hinc ex *l. un. c. de sent. præf. præt.* non provocandi, sed supplicandi licentia à præfectis prætorio ministratur, ut enim in ipsa justitiæ administratione pateret discrimen Principis & Præfecti Prætorio, placuit à Magistratus sententia recurri posse ad Principem, non quidem ordinaria provocatione, sed specie supplicationis. Eademq; ratione hodie judicia, quæ appellationem non admittunt, revisiones tamen patiuntur.

III. Revisionis vox aliquando accipitur pro remedio, aliquando pro judicio ipso. Priore sensu est remedium juris subsidiarium, quo iterum causa, deficiente propter qualitatem judicii appellatione, agitur. Qualitas enim

quædam judiciorum est, quod ab iis, quia vel summa vel privilegiata sunt, appellari non potest, eamq; qualitatem in definitione intelligimus. Posteriore sensu est judicium illud, in quo causa ex dicta ratione iterum cognoscitur.

IV. Revisiones vel sunt Imperii, quæ adversus sententias summi tribunalis fiunt, & concessæ sunt *in Ord. Cam. pag. 3. tit. 53.* iisq; in Aulico Judicio respondet remedium supplicationum. *Inst. Pac. Cæs. Svec. art. 5 § 55.* Vel statuum Imperii in suis territoriis, quorum respectu privilegium de non appellando habent. Non enim inferiora Dicasteria, à quibus appellari quoq; regulariter potest & appellatio saltem singulari privilegio remittitur, declinare hoc remedium possunt, quod summa tribunalia, à quibus natura sua non datur appellatio, eorumq; Doctissimi Antistites ferunt.

V. Est vero & alia species Revisionis, in casu quo summa appellabilis non est, ex *R. J. d. ann. 1600. §. 16.* & *R. J. noviss. §. 113.* cum non tantum data sint privilegia de non appellando quibusdam statibus jure singulari; Sed & communijure omnibus concessum fuerit, ne appellatio ab iis detur, usq; ad certam summam; quæ hodie est 400. Imperialium; *R. J. noviss. §. 112.* datur in hunc quoq; casum, cessante appellatione propter quantitatem summæ, singularius aliquod Revisionis remedium, quod in quibusdam à cæteris speciebus diversum est; ut suis locis declarabitur.

VI. Et hoc Revisionis remedium longe initius est Syndicatu, quod solùm remedium olim fuit juxta *R. J. d. ann. 1532.* Per Revisionem enim nihil adversus judicem priorem intenditur, nec is incusatur; sed tantum reformatio sententiæ, uti per appellationem, petitur. Verum si ex illa Revisione forte appareat, judicem dolo seu per gratiam aut fordem aliiquid fecisse, tum pars de syndicatu adversus ipsum agere potest, *Ord. Cam. p. 3. tit. 53. §. fin.*

VII.

VII. Ut autem Revisio locum habere possit, requiritur I. ut summa sit revisibilis, quae in Imperii Revisionibus est 2000. Imperialium fortis. *d. R. f. noviss.* §. 127. In statuum vero territoriis ex arbitrio ipsorum pendet, earn etiam quam summam appellabilem definire: ex cuius quoque quantitate proportio quedam juxta constitutiones Imperii sumi potest. Ex iis enim inter summam appellabilem & summam revisibilem est proportio quintupla, & haec illa quintuplo major. *d. R. f. noviss.* §. 112. junct. §. 127.

VIII. Requiritur II. ut causa, in qua Revisio petitur, sit appellabilis, & talis, ut si sententia in inferiore judicio lata esset, inde appellari ad superiorem potuerit. *d. R. f.* §. 125. & 127. Unde omnino etiam in causis, quae per modum simplicis querelae, seu in prima instantia ad Cameram pertinent, revisio locum habet, etsi intentari in inferiore judicio non possit. *Rhodinus l. 3. t. 61. p. 1012. Diss. Blum. t. 79. § 20.*

IX. Atque haec regula est, ex qua porro definiendum, in quibus causis Revisiones locum non habeant; nimirum in quibus appellari non posset, si inferior judex sententiam dixisset. Qua ratione certum omnino est, in criminalibus, ex usu Imperii, Revisiones non dari, quia & appellations cessant. *Ord. Cam. p. 2. tit. 28 §. 5.* Quod jus impugnando operam perdidit *Just. Oldekop.* integro tractatu de Appell. in crim.

X. Inde vero nihil inferri potest ad causas fractae pacis publicae: etsi enim id omnino crimen sit, non tamen criminalis inde actio in camera, sed civilis instituitur ad dannorum restitutionem & poenam pecuniariam partim auctori, partim fisco applicandam *Land-Fried de anno 1521. tit. 3.* Haec enim & plures poenarum gradus etiam Jurisdictioni seu Imperio mixto quoque cohærere possunt. *l. 2. ff. ae in jus voc. l. un. pr. ff. si quis jus dic.* hodieque imprimis tribui solent.

A 3

Vid.

Vid. Wehner. Pract. Obs. voc. Vogten. Imprimis si, qui Imperium mixtum habet, etiam jus fisci habeat, & jurisdictionis ipsius in causis quoque fiscalibus fundata sit, uti de Camera id constat ex *Ord. Cam. p. 3. tit. 20.* Igitur & revisio in causis fraterae pacis locum habebit. *Diss. Bender. de Revis. Concl. 34.* ubi putat ex hac causa criminaliter in Camera agi & tamen Revisionem locum habere.

XI. Cum igitur Appellatio & Revisio hactenus comparentur, & jus appellandi sit norma, quae definit causas revisibiles, certum est, in omnibus causis, in quibus appellatio saltem quoad effectum devolutivum valet, etiam revisiones, quo ad istum effectum devolutivum admitti, adeoque hodie simpliciter; cum nullum amplius effectum quam devolutivum habeant; *ut th. 21. inf.* explicabitur.

XII. Qværitur autem, an & quatenus in possessoriis remediis appellari adeoque & Revisio peti possit? Et quidem in possessorio ordinario plenario, quod vocant, pleno jure appellari, & proinde Revisiones quoque fieri posse, dubitandum non est; cum *l. un. c. si de mom. poss.* restricta sit expresse ad momentarias possessiones, & in possessoriis appellari posse ex *R. J. de ann. 1594. §. 92. & seq.* constet, idque imprimis hodierno usu & praxi ita receptum sit, teste *Gail. 1. Obs. 7. in fin. & obs. 147. n. 8.*

XIII. Contra, dubium quoque; non videtur, in summa-
riissimo illo remedio litigiosæ possessionis, quod in casu metus armorum constitutum est in *Ord. Cam. p. 2. tit. 21. §. fin.* nullam appellationem, ne quidem quoad effectum devolutivum, adeoque; nec Revisiones fieri posse.- Quæ enim necessitas appellandi, ubi aliud adhuc possessorium retinendæ supereft, in quo jura possessionum perinde, utroque auctore & reo,

& reo, tractari possunt ac si nulla sententia præcessisset? Nullum igitur præjudicium ex ista sententia; & hæc mere interlocutoria, ac possessorum adhuc integrum est. Atque hoc singularissimum est in isto casu, quod duo possessoria ejusdem generis successive intentari possint: id vero metus armorum expressit, qv in non cessaret, si ullum præjudicium ex hoc judicio maneret.

XIV. Supereft ergo dubium, qvid juris in reliquis possessoriis, quæ momentaria dicuntur, & vero ordinaria possessoria sunt, & quorum non nisi unum in eadam causa, non vero momentario finito aliud ordinarium postea dari potest, sed solum petitorum supereft.
d. l. un. c. si de mom. Dici autem ita videntur, quia processus est momentarius, ut colligitur ex *l. 8. c. Unde vi.* adeoque in omni genere possessorum contingere potest, ut judicium sit momentarium, quod & probe observavit, *Bender. d. tract. Concl. 35. n. 18.*

XV. De his itaq̄ traditur *in d.l.un.* quod appellatione interposita sententia lata sortiatur effectum. Id vero DD. communius ita intelligunt, qvod sententiæ executio non suspendatur, adeoque appellatio ista effectum suspensivum non habeat, sed tamen devolutivum: quod nec verbis illis, nec rationi incongruum videtur, & ita in Practica servari dicitur à *Marant. in Prax. Jud. p. 6. vers. Et quandoq; appellatur. n. 305.*

XVI. Et sane, cum in *Ord. Cam. p. 2. t. 28. §. fin.* & *sit. 29. §. 3. & 4.* luculenter decisum sit, quod appellatio cum à definitiva, tum ab ea, quæ vim definitivæ aut damnum per appellationem à definitiva non reparabile habet, fieri possit, quæ & communis fuit DD. sententia, non dubitandum videtur, quin appellatio in his quoq; pos-

possessoriis admittenda sit , quia eorum sententia magis vim definitivæ habet , quæstionem possessionis finaliter decidit , & irreparabilis sæpe præjudicij est , imprimis quoad probationes . Sive autem sententia interim suspendatur , forte propter celeritatem judicij , sive non , parum huc refert , quia nihilominus revisio locum habet ; ut dictum *thes. 10.* Idemq; sentit *Bender. d. tract. Concl. 35. n. 37. & seqq.* Eqvidem casus jure communi esse exceptos constat *l. fin. de App. rec. l. 36. c. de Appell. l. 6. c. 2. or. appell. &c.* in quibus proinde & revisio cessabit .

XVII. Cessat quoq; eadem ratione Revisio in sententiis in contumaciam præmissa citatione peremptoria rite latis ; per *l. 73. §. fin. de Judic. l. 23. §. fin. de Appell. l. 1. c. qvor. App.* Secus , si non præcesserit rite peremptorium edictum : tunc enim uti appellatio admittitur per *l. ult. §. 1. ff. de appell.* ita & Revisio *Clem. un. de dol. & cont. Gail. l. Obs. 132. in fin.* Quæ proinde juxta communem Dd. sententiam recte quoq; admittitur in sententia , qua ex *L. Diffamari* perpetuum silentium imponitur .

XIX. Secus item , si de purganda contumacia aggatur , atq; de ipsa contumaciæ causa disputetur , sive re integra sive restituzione petita , sive quocunq; legitimo modo , & sententia feratur : ab ea enim appellari & Revisio peti potest : *Quia in hujus causæ dubiæ cognitione iniquitas accidere potest , quæ locum faciat appellacioni & revisioni.* At post edictum peremptorium ex necessitate juris sequitur sententia in contumaciam . *p. l. 70. junct. l. 73. pr. ff. de Judic.* Aliter distinguunt Dd. inter contumacces veros , fictos &c. quod nunc mittimus .

XIX. Idem est , si quis ex sua confessione vel delato alteri præstitoq; jurejur. condemnatus est ; *Nam & hic ap-*

appellare non potest, quia necessario jure condemnandus fuit. *l. 2. C. Quor. app. rec. l. 12. §. 3. C. de reb. cred. l. 34. §. fin. ff. de jurej.* Unde nec Revisio locum habebit.

XX. Ob eandem rationem cessat post tres conformes sententias; *arg. l. un. C. Ne liceat in un. ead. cauf. c. sua nobis 65. X. de Appell.* Licet Camera, cuius nihilominus recipiat appellations, etiam Revisiones admittere debeat. Secus est, si clausula, remota appellatione, adjecta fuerit, vel pars appellationi renunciaverit: Etsi enim appellatio locum non habeat, revisio tamen habet. *Bender. d. tract. Concl. 30.* Ratio diversitatis est, quod priore casu lex in genere appellationem abstulerit; Posterioribus vero causa sua natura sit appellabilis, adeoque & revisibilis: & proinde si clausula solam appellationem afferat causæ, revisionis jus manet; Idemque est, si pars soli appellationi renunciet.

XXI. Effectus Revisionis non iidem sunt cum effectibus Appellationis, imprimis enim, quando res per appellationem ad judicem superiorem devoluta est, jurisdictionis inferioris suspenditur, & solet ei à superiori injungi, ne ulterius procedat. *Quicquid postea innovatum, in pristinum statum est reducendum, licet causa non sit vera.* Revisio-
nis vero remedium è contra jure quoq; communi effe-
ctum suspensivum non habet, id est, sententiam ordinarie
suspendere vel executionem impedire non potest, modo
cautionem pars victrix præstet, si forte intra decendum, ut-
ti in appellatione, remedium intentatum fuerit. *N. 119. c. s.*
& *Auth. quæ supplicatio C. de Prec. Imp. off.* ubi remedium hoc
supplicatio & retractio dicitur, quæ tamen ab hodierno re-
visione in quibusdam differt. Atq; hoc jus commune olim
confirmatum quoq; fuit in *R. f. de ann. 1532. §. 17.*

B

XXII.

XXII. Aliud vero postea in Camera obtinuit moribus & ex legibus Imperii, in specie ex *Ord. Cam. p. 3. tit. 53.* §. 7. & 8. & *R. J. de anno 1600.* §. 157. cautumq; fuit, ut executio tamdiu suspenderetur, donec causa cognita constare posset, utrum sententia revidenda, confirmanda vel reformanda esset, & tunc deum executioni mandaretur. Cum etiam de sententia ordinationis lis esset inter Camerales, clarius id determinatum ac decisum fuit *in d. §. 157. vid. Rhoding. in Pand. Cam. p. 3. tit. 61.* Sed demum reductum jus commune & effectus Revisionis suspensivus, sub onere tamen præstandæ à victore cautionis, in secularibus causis iterum sublatus fuit. *R. J. noviss. §. 124.* Causis vero ecclesiasticis & religionis effectus ille adhuc relictus est *in d. §. 124.*

XXIII. Inde quæstio institui potest de effectu interpolationis revisionis in judicio statuum. De Jure communi, ut oftensum est *in th. 21.* certum est, supplicationis via, quæ revisionis instar est, executionem non tardari, modo, si intra decendum supplicatio fit, præstetur sufficiens cautio de judicato faciendo *per text. in Auth. qvæ supplicatio. C. d. prec. Imp. off.* Huic juri communi, imprimis post liminio *per Rec. noviss.* restituto, omnia conformia esse statuta & jura particularia locorum, donec aliud speciali statuto cautum reperiatur, atq; inde hoc remedium regulariter haud esse suspensivum executionis, sed tantum devolutivum causæ, dicendum est. Idq; longe utilius est; Processus enim si in puncto executionis tantisper differretur, donec revisio expediatur, fieret id magno incommodo tam judicis quam partis victricis, jurisq; tot sumtibus ac laboribus quæsiti effectus sæpe in multos annos prorogaretur. In Palatinatu hæc res plana est lege expressa, idemq; quod de devolutivo effectu revisionis, sublatoq; ve suspensivo, constitutum legitur *in R. J. de ann. 1654*

§. Nach

§. Nach Berathschlagung. 124. repetitum est in Thür-Pfaltz
Revisions-Ordnung. tit. 2. §. Fünftens.

XXIV. Cæterum, illæ Revisiones demum executionem non suspendunt, quæ interpositæ sunt post promulgatum noviss. Recess. quod patet ex eodem hocce recessu §. 124. *in verb.* *Jus* fūnftig usgehebt, & *in verb.* in den fūnftigen revisionibus. Veterum vero Revisionum decisiones reservatae sunt visitationibus extraordinariis tunc decretis per d. §. 124. sed quæ nondum cœptæ sunt. Executio autem tantisper suspenditur, quamdiu de puncto cautionis disceptatur.

XXV. Etsi autem executio olim per Revisionem suspensa fuerit; dicitur tamen in R. f. 1600. §. 157. quod, si in causis hereditatis, restitutionis in integrum & similium, revisio petita fuerit, parti victrici non obstante revisione, liberum esse debeat in puncto liquidationis procedere: ubi per similes actiones intelliguntur illæ, in quibus per sententiam quæstio in genere tantum deciditur, in specie autem adhuc decidendum supereft, quid sub deciso contineatur, quod per liquidationem fit, uti in obligationibus ad id qvod interest: talia enim sunt exempla, quæ *in d. §. 157.* proponuntur. Quando igitur actor declaratus est v. g. heres, & contra eam sententiam revisio petitur, non quidem restitui ipsi tunc poterat hæreditas, executione quippe suspensa, at in liquidando, quid ad hæreditatem pertineat, &c. interim, pendente quoque Revisione, procedere potest. Qvod proinde jus adhuc in veterum Revisionum iudicio, uti & in omnibus ecclesiasticis causis &c. observandum, in novis autem Revisionibus secularibus, qvia executio totius causæ interim quoq; procedit, supervacuum est. In causis quoq; mandatorum de relaxandis captivis, decretis alimentorum, sententia nec olim suspensa sed executioni demandata fuit, verum præstita

prævia idonea cautione. *de R. J. 1600. §. 159.*

XXVI. Judex Revisionum est is, cuius est summum illud judicium, contra quod Revisio petitur: nam aliis adiri pro reformanda summi judicii sententia non potest. Is vero sollet hoc judicium Revisorium explicare per Delegatos vel Commissarios suos. In Revisione sententiæ Cameralis itaq; is est Imperator cum Imperii Ordinibus, à quibus qui delegari debeant ad exercendum hoc judicium disponitur *in O. C. p. 3. tit. 53. §. 1. Ad. R. J. noviss. §. 128.* In Statuum autem judiciis Revisoris liberum ipsis est quos velint delegare, modo idonei sint, nec priori sententiæ concipiendæ aut ferendæ interfuerint: *Instr. Par. Cas. Suec. Art. 5. §. 55. R. J. noviss. §. 130.*

XXVII. Horum nunc Judicum Commissariorum, sive in Imperii, sive statuum judiciis revisoriis, jurisdictione qualis sit quæritur? Et quidem videtur illis nulla plane jurisdictione in vero & legali sensu tribuenda, sed nuda notio, quia ipsis executio sententiæ non competit, sed uti in priori specie Cameræ *Ord. Cam. p. 3. tit. 53. §. 12. & 15.* ita in altera vulgo summis Dicasteriis. Verum cum judex Revisionum Cameralium, ut diximus, sit ipse Imperator cum statibus, ille exequitur per Cameram, atq; hanc totam potestatem suam, quæ omnino jurisdictione est committit delegatis. Ita in specie in statutis Revisoris Palatinis quoq; ut executio per dicasterium fiat, dispositum est *in tit. 2. §. 3.* atq; id alias in statuum quoq; judiciis Revisoris obtinet, nisi aliud singulari statuto vel usu constitutum sit.

XXIX. Posset itaq; jurisdictione hæc potius delegata vide ri; quia Consiliarii in jurisdictione hac exercenda non sub sed Principis nomine immediate funguntur, perindeq; est

ac

ac si ipse Princeps judicium exerceret, ut ipse alia negotia sua per Ministros suos explicat, & illi vicariam operam præstant: Cum ergo non nisi ex singulari commissione Principis hanc jurisdictionem habeant, ordinarii quoq; dici nequeunt; Cui enim non competit id à quo denominatio fieri debet, ipsi etiam denominationem ipsam non compete-re necesse est. Qyod si vero in Principatu certum consti-tueretur judicium Revisorium, vel si Revisio competeret ordinario judicio uti oberleuterationes Saxonicae, etiam ordinaria videri posset hujusce judicii jurisdictionio. Utroq; vero casu recte dicetur, esse ipsam jurisdictionem Principis, & eandem illius ac judicii talis jurisdictionem, uti mandan-tis & mandatarii *arg. l. I. § I. Quis à quo appell.* atq; ideo hos Commissarios aliis vices suas committere non posse *l. s. ff. d. jurisd.* nisi in specie id concessum fuerit, ut in visitationi-bus *in R. f. noviss. § 128.*

XXIX. Ulterioris est quæstionis, an ab ejusmodi delegatis judicibus revisoriis recurri possit ad committentem, si quis se gravatum allegat? Appellationes quidem à delegatis fieri posse videmus *ex L. Præcipimus 32. § 2. c. de appell.* In Revisionibus id non videtur. Novimus *ex l. 5. C. de prec. Imp. off.* quod non detur supplicationis supplicatio, sed semel tantum liceat supplicare, quod etiam confirmatum est per *Ord. Cam. p. 3. tit. 53. §. III. Fass. 7.* Quo etiam facit, quod Constitu-tiones Imperii saltem contra Camerales, non etiam contra Revisorum sententias revisionem concederint, quorum sen-tentia ob tam diligens examen Assessorum quam Revisorum recte se habitura maxime præsumitur.

XXX. Alii fœdere distinctionis hanc rem conciliari pos-se arbitrantur: Si enim illa pars, quæ in priori instantia ju-dicij privilegiati succubuit, contra Revisorum judicium ite-

2310187

B 3

rato

rato revisionis auxilium ad Committentem interponat, audi si sane eam minime debere ajunt; Et de hac specie agi in locis allegatis. At si pars, quæ obtinuit, in Revisorio victa est, Revisionem iterum peti posse: hoc enim casu diversam esse rationem. Nam si ea pars, quæ in instantia judicii ordinarii vicisset, succumberet in revisorio, divisa esset præsumtio autoritatis & bonæ causæ. Si iste nunc, contra quem militat præsumtio, refugere potest ad revisionis præsidium, qvare non etiam ille, qui in ordinario obtinuit, præsumtio nemq; pro se habuit & allegare potuit? Præterea etiam sciendum, quod, uti contingere potest, ut Assessores judicii contra appellations privilegium habentis, perperam sententiam ferant, sic & in Revisorio id impossibile non esse, congruumq; proinde fore, ut tali specie detur recursus ad Principem contra Revisores, ne quod uni partium antea permisum fuerit, alteri denegetur, l. 41. pr. d. R. f. Et quod quis in propria persona æqvum judicavit, hoc ipsum in alterius persona iniquum dicere in civile est.

XXXI. Atq; hoc ipsum est, quod Dd. Practici in dubium vocant in quæstione, an detur revisio revisionis contra sententias Camerales. Idem quæri potest etiam de Revisionibus, quæ interponuntur à superioribus statuum Imperii judiciis; & ratio hujus distinctionis, qua autores utuntur, quadrare quoq; revisionibus particularibus in Principum statuumq; Imperii judiciis videtur, ut nec tunc qvicquam impediatur, quo minus pars victrix prioris instantiæ, dum succumbit in revisorio, qværat novam instantiam, quia & ipsi Revisores homines sunt & errare possunt; Cur non E, tali specie revisio contra revisionem danda esset. Nec in contrarium allegandum videtur, quod jure communi non legamus revisionum revisiones concessas, quia ajunt, Imperatores

ratores olim ipsos cognoscere solitos esse, quod multis sane legibus constat, *i. velut in Aemilius 38. ff. d. min. In l. testium 3. §. 3. ff. d. test. in l. proxime 3. ff. de his quae in test. del. & in l. qui filium 74. §. 1. ff. ad Sct. Trebell.* Unde mirum non est à supremi Monarchæ sententia non permisum fuisse vel appellationis, quod stultum Ulpianus dicit *in l. 1. §. 1. ff. à quib. appell. non lic.* vel revisionis remedium, quando à sententiis Praefectorum Prætorio supplicatum fuit ad Imperatores *d. l. ux. c. d. sent. Præf. Præt.* Hinc etiam cernimus magnam diversitatem sententiæ ab ipsomet Imperatore vel cum præscitu vel consensu, aut sine ejus præscitu aut consensu, quaiiivis in supremo Imperii Tribunali pronunciatæ. *Vid. Ord. Aul. Ferd. III glorioſiſimi Imperatoris Tit. von relation der Acten. §. Wo aber die Stimmen. cum § seq.*

XXXII. Verum nec hoc casu Revisiones Revisionum dari satis expressum est *in Ord. Cam. p. 3. tit. 53. §. 4. in fin. ubi dici- zitur. Soll mit der execution der reformirten Urtheil an dem Cam- mer-Gericht vollzufahren werden. Quod utiq̄ fieri non pos- set, si locum adhuc haberet Revisio, quippe quæ tunc effe- ctum habuit suspensivum.* Et cum revisio sit remedium extraordinarium, qvin ex singulari privilegio ac beneficio in certis tantum & definitis causis datum, non potest id obti- nere, nisi in casibus, in quibus hoc expresse aut manifeste constitutum est. Nullibi autem in toto jure communi vel in Recessibus Imperii reperitur, quod Revisio quædam con- cessa esse debeat contra sententias Revisorum, qvin ne qui- dem ubi concessa sit in genere; sed semper & ubiq̄ illud Pri- vilegium restringitur expresse ad sententias Camerales. *uti in R. J. 1532. tit. 2. §. 17. Ord. Cam. p. 3. tit. pen. in rubro & nigro. R. J. 1594. §. 99. R. J. 1600. §. 157. R. J. noviss. §. 124. 127. &c.* Tam constanter igitur & evidenter restrictum ad sententias

Ca-

Camerales privilegium non potest ad sententias Revisorum extendi; sed tutissime insistitur expressis his constitutionibus, donec contrarium aperte probetur. Sed & constat Revisiones fieri per Visitationes, visitationisq; partem esse. o.c. p. 3. tit. pen. §. 1. 2. 5. Et veteres Revisiones per extraordinarias visitationes explicantur. R. f. noviss. §. 124. 128. & multis seqq;. Certum autem est, visitationes tantum Cameræ, non autem judiciorum Revisoriorum, in Imperio constitutas esse, ut ex citatis aliisq; locis passim appareat. Nec magis igitur Revisiones Revisionum quam visitationes visitationum, aut, quod ridicule quidam allegant, appellations à male informato Principe ad melius informandum, ab eodem ad eundem fingi possunt.

XXXIII. Et nullius momenti est ratio, qva præcipue nituntur, ab æqualitate partium, scil. quod uni parti licet, alteri qvoq; licere. Nam primo id verum non est, quando alter non habet remedium juris, uti prior id habuit: eadem enim ratione et si actor bis provocasset & in summo judicio tandem obtinuisse, jus tamen binæ provocationis, quod actor habuit, reo concedi nequit, qvia id remedium plane amplius non competit, sed nec bina Revisio, qvam eidem parti bis non dari in confesso est. Et frustra dicitur, Actor rem hanc viam probasse, qvia remedia & privilegia juris non oriuntur ex voluntate vel approbatione partis, sed ex lege publica. Sed & est utiq; par conditio & æqvalitas utriusq; partis; utriq; enim æqvaliter licet jura sua in Judicio Revisorio proponere; nec refert, an pars jura ac rationes suas proponat in priore, an in repetito judicio Revisionis, imprimis, cum nihil novi afferre liceat. Par qvoq; conditione utriusq; partis ideo est, qvia, ut pars una per Cameralem sententiam victa Revisionem habet, ita & altera habuisset, si per

per istam sententiam læsa fuisset. In paritate enim supponi debent pares termini. Denique in plurimis causis partes invicem dissimiles, & sedepissime modo aetor, modo reus melioris conditio-
nis est. Exempla sunt apud *Wissemb.* ad l. Non debet 41. n. 3. & seqq.
ff. d. R. f.

XXXIV. Neque illud, quod Impp. Romani ipsi judiciis interfuerint & cognoverint, valet: Nam neque; semper neque; omnes id fecerunt, utique; non Nerones, Domitian, aut commodi. Quin certum est, regulariter Præfectos Prætorio vice Principis seu vice sacra judicasse. *l. un. ff. de off. Praef. Praef. Cujac. ib. obs. 2.* Aliud vero in supplicationibus fuisse, & ipsum Principem ibi, non vero alios vice Principis cognovisse, nullibi dicitur: nam textus citati de supplicationum cognitione non agunt. Denique frustra per conjecturas agitur, ubi res per Recessus Imperii definita est, ut modo ostendimus. Atque ita Revisionis Revisionem indistincte non obtinere, & in Camera nunquam practicatam se meminisse ait *Gail. I. Obs. ult. n. 3.*

XXXV. Processus & ordo judicii Revisorii compendio hic est: (1) Pars victa intra 4. menses à lata sententia interponit Revisionem edito libello apud Archi-Cancellarium Imperii, & hic Camerae eam insinuat, additis, si pars velit, gravaminibus; quorum tamen gratia alium terminum petere potest. *R. f. noviss. §. 125.* (2) Intra eundem terminum juramentum revisorium à parte & Advocate præstatur in Camera: eaque omnia sub pœna desertionis. *d. §. 125.* (3) constitutis, ut supra dictum, Revisoribus, hi iur, itidem præstant ex formula quæ est in *O. C. p. 3. tit. pen. §. 4.* & 9. (4) sequitur depositio summae à Revisoribus texandæ, de qua *O. C. tit. pen. §. 2. d. R. §. 126.* (5) Item cautionis oblatio, de cujo cognitione vid. *d. R. §. 124.* (6) Tentatur inter partes compositio. *d. R. §. 133.* (7) Revidentur acta omnia per Revisores juxta ac Assessores, qui cognitioni antea interfuerunt, ac horum rationes audiuntur. *d. tit. pen. §. 1. & 4.* (8) Revisores soli causam ex prioribus actis cognoscunt,

gnoscunt, permissa cuique parti semel causam ex scriptis defendi, non vero nova allegandi potestate. *d. tit. pen. §. 3.* (9) Reformatrix sententia Camerali executioni committitur, & depositum parti redditur. *d. tit. pen. §. 4. in fin* alias vero Revisorum necessitatibus impenditur. *d. R. f. §. 126.*

XXXVI. Simili quodammodo processu in judiciis Statuum res peragitur. In Electorali Palatinatu interponitur apud sere-nissimum Principem Electorem vel apud Consilium Regiminis *bey dem Regierungs-Raht. Ord. Rev. tit. 1. §. Viertens* / In Ducatu Würtenbergico tantum apud Consilium, quod dicitur, *Ober-Rath/ Land R. p. 1. tit. 78. in princ.* in Marchia Electorali Brandenburgica fit per viam supplicationis ad ipsum sereniss. Electorem fine alia interpositione vel introductione. *Brunnem. Process. Civ. c. 28. n. 115. & 117.* In Saxonia ejus loco Leuterationes & Oberleute rationes coram eodem Judice instituuntur. Summa revisibilis in Palatinatu est 1000. aureorum, tausend Goldgulden / inter quam & sumiam ejus appellabilem nulla proportio videtur, *d. tit. 1. §. Drittens.* In ducatu Würtenbergico est tantum 200. florenorum, zwey hundert Gulden sortis. *d. tit. 78. in princ.* In Ducatu isto revisio interponi potest intra 3. menses. *d. l.* In Palatinatu intra 6. tan-tum septimanas. *d. §. vierdtens.* Ibi Consilium ipsum, der Ober-Rath directo citat & juramentum Revisorium exigit. *d. tit. 78. §. darauffoss.* Hic revisio nomine serenissimi Electoris clausis majoriꝝ sigillo munitis literis intimatur Revisoribus & dicasterio. *d. tit. 1. §. fünftens.* & tum juramentum revisorium coram judice priore, scil. Dicasterio præstatitur. *ib. §. Siebendens.* Ibi summa intra octiduum à decreta Revisione deponenda, minimum est 50. florenorum; si vero fors major sit 1000. florenis, est 150. florenorum, aut amplius pro ratione causarum ac personarum. *d. tit. 78. §. So dann nun.* Hic indefinita, & saltem ante cœptam Revisionem deponenda. *d. tit. 1. §. Sechstens.* Ibi duo scripta à partibus exhibita communicantur priori Judici, ut super iis ille, quæ pro in-

informatione causæ & justificatione sententiæ necessaria sunt, exponat, eamq; declarationem Consilio Revisorio remittat. *d. tit. 78. §. volgends.* Hic Assessores eorumq; rationes ore tenus à Revisoribus audiuntur, unaq; acta revidentur. *d. ord. Rev. tit. 2. §. Drittens.* quin & plura scripta conceduntur, si ante non nisi una instantia fuit. *d. tit. 2. §. Zweyten.* Ibi executio suspenditur, si illa in principali causa præjudicium allatura sit, qvod Consilii Revisori arbitrio committitur. *d. tit. 78. §. Dach soll.* Hic ut in Camera, executio non suspenditur. *d. tit. 2. §. Fünftens.* Ubique tamen ea non suspensa cautio idonea præstatur. *ad. II.* Hic executio reformatæ sententiæ priori Judici committitur: *d. tit. 2. §. Drittens.* Nec ibi in specie contrarium statuitur in *d. tit. 78. §. fin.* Utrobiq; si reformatur sententia, summa parti restituitur, si confirmetur, fisco infertur. *d. §. Drittens. & seq. & d. tit. 78. §. fin.*

XXXVII. Alius est processus in Revisione illa singulari, qvæ datur, cum appellatio ratione summæ locum non habet, de qua *thes. 3. sup.* Ea petitur ab ordinario Magistratu, qui olim vel ipse in ea cognoscere, vel ad Universitatem mittere poterat. *R. J. 1600. §. 16.* Hodie vero hæc transmissio actorum ad universitatem vel Collegium Juridicum necessaria est; & revisio fit ab illa universitate. *R. J. noviss. §. 113.* cuius sententiam proinde Magistratus præcise exeqvi tenetur. Debet autem peti in termino juris ut dicitur *d. §. 10. ib.* **In gebührender Zeit Rechtens.** qvod ambiguum est, & alii biennium, ex *l. un. C. de sent. Præf. Præt.* alii decendum intelligunt. ex *Auth. qvæ applicatio C. d. prec. Imp. off. N. 119 c. 5.* Probabiliter de jure videtur, decendum requiri ad effectum suspensandæ executionis; biennium autem sufficere ad effectum retractandæ sententiæ. *d. N. 119. c. 5.* Verum in Camera approbatum esse solum decendum, ait *Blum. de Proc. Cam. tit. 46. §. 22.* Unde dicendum, qvod hæc Revisio effectum suspensivum habeat *d. N. 119. c. 5.* qvem & Leuterationes Saxonicae habent. Sed nec summam Revisibilem in ea requiri puto. At duo saltem scripta hic

efen-
efor-
itum
cessi-
uum
sere-
minis
catu
Ober-
den-
rem
iv. c.
eute-
lis in
uam
. 1. §.
rum,
evi-
tan-
ber-
78. §.
ma-
rio.
dice
a in-
50.
pre-
tit.
visi-
bus
pro-
in-

8K TK 363

) 20 (

hic quoque permittuntur. *R. f. 1600.* §. 16. Quod si à magistratu
denegetur, adversus eum mandata pœnalia sine clausula à Ca-
mera impetrari possunt. *Blum. d. tit. 46.* §. 18.

XXXIX. Finitur Revisio cum per desertionem si termi-
nus ejus legalis observatus non fuerit. *R. f. noviss.* §. 125. adeoque
tunc non opus est cautione; tum per renunciationem, si pars re-
nunciaverit; quod licitum est ante 6. septimanas quam Revisio
cœpta fuerit, refusis tamen impensis. *Deput. Absch. zu Speyr. 1557*
§. *Wiewohl ferner 23.* cui convenit *Ord. Rev. Pal. tit. 1.* §. Achtens.
Postea autem si renunciet pars, perdit depositum & punitur ar-
bitrariè, ac neutro casu opus est cautione partis adversæ. *d. Rec.*
Dep. Spir. §. 24. 25. Reliqva nunc mittimus.

Atque hæc sunt, quæ de nobilissima hac materia loco dispu-
tationis Inauguralis pro exili meo judicio conscribere volui.

**DEO sit Laus & Gloria pro sua
divina assistentia.**

